

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

Otthon Melege Program

Családi házak energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatása alprogram

Pályázat kódszáma: ZFR-CSH/2016

2016. április 07.

Frissítve: 2016. június 01.

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK, INFORMÁCIÓK

Otthon Melege Program

Családi házak energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatása alprogram

Pályázat kódszáma: ZFR-CSH/2016

2016. április 29.

Frissítve: 2017. szeptember 6.

Verziószám: 5.0

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A pályázati konstrukció tárgya, célja.....	3
2.	A pályázati konstrukció forrása.....	3
3.	Támogatás igénybevételére jogosultak köre	4
3.1.	Nem jogosult pályázatot benyújtani, aki:	4
3.2.	Nem nyújtható támogatás	5
3.3.	Pályázattal érintett épületek köre	5
4.	A beruházás teljes költségének összetétele.....	6
5.	Támogatható tevékenységek köre.....	7
6.	Elszámolható költségek köre	10
6.1.	A kivitelezés költségeire vonatkozó előírások.....	10
6.2.	Szakértői, tervezői, eljárási költségek	11
6.3.	Egyéb, az elszámolható költségekkel kapcsolatos előírások.....	11
7.	Nem elszámolható költségek köre.....	11
8.	Pályázat benyújtása	12
8.1.	A pályázatok benyújtási módja, határideje és helye	12
8.2.	Ügyfélkapus regisztráció	13
8.3.	Pályázati dokumentumok	13
9.	Pályázatok feldolgozása	15
9.1.	Befogadási kritériumok megfelelőségének vizsgálata.....	15
9.2.	Formai/Tartalmi vizsgálat	15
9.3.	Hiánypótlás, Tisztázó kérdés.....	15
9.4.	Elbírálás / Döntési folyamat.....	16
9.5.	A döntés meghozatala	16
9.6.	Értesítés a miniszteri döntésről	16
10.	Támogatói Okirat	17
11.	A beruházás megkezdése, megvalósítása, befejezése	18
12.	Biztosítékok köre	18
13.	Pénzügyi elszámolás	18
13.1.	Az elszámoláshoz benyújtandó dokumentumok	18
13.2.	Az elszámolás hiánypótlása	19
14.	Kifogás	19
15.	Tájékoztató a helyszíni ellenőrzésekről	20
16.	A monitoring adatok szolgáltatásának rendje	21
17.	Fenntartási időszak	21
18.	Vonatkozó jogszabályok, és közjogi szabályozó eszközök indikatív listája.....	21
19.	Fogalomjegyzék	22

1. A pályázati konstrukció tárgya, célja

A családi házak elavult fűtés-, melegvíz- és energiaellátó rendszerei, továbbá a gyenge minőségű hőszigetelés jelentős energiaveszteséget – és ezáltal többlet széndioxid kibocsátást – okoznak. Az energiatakarékosság fokozását és az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentését szolgáló épületenergetikai korszerűsítéseket célzó beruházások megvalósítása költséges, emiatt gyakran kivitelezhetetlen a családi házban lakó magánszemélyeknek megfelelő támogatás nélkül.

Jelen pályázati kiírás lehetőséget nyújt a családi házban élő lakosság számára vissza nem térítendő támogatás felhasználásával lakóépületeik korszerűsítésére, felújítására, ezzel hozzájárulva az ország energiahatékonyágának növeléséhez, valamint klímavédelmi céljaihoz.

A fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló NFM rendelet (továbbiakban: NFM rendelet) rögzíti a Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának szabályait, mely alapján támogatás nyújtható energiahatékonyágot és energiatakarékosságot szolgáló intézkedésekre, megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés fejlesztésére, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátás-csökkentését eredményező beruházásokra, intézkedésekre.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: NFM) a családi házak részére energiahatékonyág növelését, széndioxid-kibocsátás csökkentését eredményező, valamint megújuló energiaforrások felhasználását megvalósító költséghatékony beruházások támogatására vonatkozó pályázati kiírást tesz közzé.

A pályázatkezelési feladatok ellátásában a Nemzeti Fejlesztés és Stratégiai Intézet Kft. (a továbbiakban: pályázatkezelő) vesz részt.

A támogatás nyújtásának célja elsődlegesen az energiahatékonyág javítása.

Az éghajlatváltozás növekvő kockázata miatt a környezetvédelmi beavatkozások egyik legalapvetőbb formája a fosszilis energiaforrásokból származó üvegházhatású gázok emissziójának csökkentése. Ez nemzetközi kötelezettség számunkra, ami egyúttal a nemzeti érdek érvényesítését is jelenti.

2. A pályázati konstrukció forrása

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 1. számú melléklet XVII. NFM fejezet 20. cím 35. alcím 07. jogcímcsoport Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer (ÁHT: 338306) fejezeti kezelésű előirányzata.

A támogatás formája vissza nem térítendő, az elszámolás elfogadását követő finanszírozás formájában történik az NFM rendelet alapján.

A támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 5.000.000.000,- Ft, azaz ötmilliárd forint.

A vissza nem térítendő támogatás keretének kimerülése esetén az NFM hivatalos honlapján valamint a pályázatbenyújtó felületen hirdetményt tesz közzé a pályázati kiírás lezárásának vagy felfüggesztésének pontos idejéről.

A forrás elosztása régióként történik épületszám/régió arányban megosztva*.

Régió	Épületszám (db)	Épületszám (%)	Forrás (Ft)
Közép-Magyarország <i>Pest, Budapest főváros</i>	437 305	18,89	944 712 995
Nyugat-Dunántúl <i>Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala</i>	227 388	9,82	491 227 858
Dél-Dunántúl <i>Baranya, Somogy, Tolna</i>	249 049	10,76	538 022 265
Észak-Alföld <i>Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg</i>	422 341	18,25	912 386 163
Dél-Alföld <i>Bács-Kiskun, B és, Csongrád</i>	407 856	17,62	881 094 118
Észak-Magyarország <i>Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád</i>	329 392	14,23	711 587 800
Közép-Dunántúl <i>Komárom-Esztergom, Fejér, Veszprém</i>	241 155	10,42	520 968 803
Összesen	2 314 486	100,00	5 000 000 000

*A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján

Támogató fenntartja a jogot – szükség esetén – a régiók közötti források átcsoportosítására.

3. Támogatás igénybevételére jogosultak köre

Jelen pályázati kiírásra kizárólag magyarországi lakóhellyel rendelkező, cselekvőképes nagykorú természetes személyek nyújthatnak be pályázatot.

Támogatást kizárólag hagyományos technológiával¹ 1996 előtt épült, és 1995. december 31. napjáig kiadott építési engedéllyel rendelkező egylakásos, legfeljebb 135 m² fűtött alapterülettel rendelkező, a pályázatot benyújtó magánszemély tulajdonában álló és a pályázat benyújtását megelőzően használatban lévő (lakott) családi házak felújítására lehet igénybe venni.

3.1. Nem jogosult pályázatot benyújtani, aki:

- lejárt esedékességű, 60 napot meghaladó adó- vagy adók módjára behajtható köztartozással bír, kivéve, ha az adóhatóság számára fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, illetve akinek az Európai Unió tradicionális saját forrásai címen tartozása van;
- a pályázat kiírásában, értékelésében és elbírálásában részt vesz;
- nem természetes személy;
- nem rendelkezik magyar adóazonosító jellel;
- cselekvőképtelen természetes személy;

¹ Jelen pályázati kiírás vonatkozásában vályog illetve falazott szerkezetű épületek.

Pályázattal érintett épületek köre, az előírások igazolásának módja:

- 1996 előtt épült, és 1995. december 31. napjáig kiadott építési engedéllyel rendelkező
    - Az épület felépítésének évét szükséges vizsgálni, a későbbiekben végrehajtott bővítések, emeletráépítések évszáma az előírás teljesítésekor nem kerül vizsgálatra.
    - Az építési évet a pályázat benyújtása során nem kell dokumentumokkal alátámasztani, a pályázati adatlap benyújtásakor ezen előírásnak való megfelelésségről a pályázó felelősségteljes nyilatkozatot tesz, azonban amennyiben ellentmondás merül fel, hogy a nyilatkozat nem felel meg a valóságnak, akkor a lebonolyító kérhet alátámasztó dokumentumot (pl. építési engedélyt, használatbavételi engedélyt)
  - Hagyományos technológia
    - Vályog illetve bármilyen falazott szerkezetű épület.
Előregyártott, szerelt, öntött falazatú, illetve egyéb iparosított technológiával épített családi ház felújítása nem támogatható!
  - Egylakásos családi ház
    - Az energetikai beruházást megelőzően és azt követően is egy lakást és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségeket (pl.: gépkocsitároló) magába foglaló lakóépület.
Csoportházak (sorház, ikerház) felújítása nem támogatható, mivel ezen épületek nem minősülnek egylakásos családi háznak. Csoportháznak minősül az egymáshoz zártan csatlakozó, egy ütemben - jellemzően azonos vagy hasonló építészeti kialakítással - egymástól független épületszerkezetekkel és közműbekötésekkel épített - épületek együttese.
  - 135 m² fűtött alapterület
    - Felső korlátozás, tehát ennél nagyobb alapterülettel rendelkező családi házak korszerűsítésére nem lehet pályázatot benyújtani akkor sem, ha saját költségen kerülne korszerűsítésre a 135 m²-en felüli alapterület. Saját költségen végrehajtandó épületbővítésekhez, - átalakításokhoz, - átépítésekhez kapcsolódó energetikai felújítások vonatkozásában az épület fűtött alapterülete az energetikai beruházás időpontjában nem haladhatja meg a 135 m²-t.
    - A fűtött alapterületet a pályázat benyújtása során nem kell tervdokumentumokkal alátámasztani, ezen előírás a kötelezően csatolandó energetikai tanúsítvány(ok)ban feltüntetett fűtött alapterület alapján kerül ellenőrzésre.
- FIGYELEM!** A pályázathoz kötelezően csatolandó beruházás előtti és utáni állapotra elkészített energetikai tanúsítványokban feltüntetett fűtött alapterületnek azonosnak kell lennie!
- Per-, tehermentesség
    - A Pályázati Útmutató nem tartalmaz per-, jelzálog- és egyéb tehermentességre vonatkozóan korlátozást. Jelzáloggal terhelt ingatlan energetikai felújításához, korszerűsítéséhez is nyújtható támogatás.

- f) kiskorú természetes személy;
- g) ellen az Európai Bizottságnak valamely támogatás visszafizetésére kötelező határozata van érvényben, továbbá azon Pályázó, aki a pályázat benyújtását megelőzően az államháztartás alrendszereiből, az Európai Unió előcsatlakozási eszközeiből, vagy a strukturális alapokból juttatott valamely támogatással összefüggésben a Támogatói Szerződésben vállalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesítette, kivéve vis maior esetét;
- h) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a pályázat befogadásának feltételeként nem tesz írásbeli nyilatkozatot annak tudomásul vételéről, hogy lejárt esedékességű, meg nem fizetett köztartozás esetén, a köztartozás megfizetéséig a támogatás a Támogatottat nem illeti meg, illetve visszatartásra kerül, és a meg nem fizetett köztartozás összegét a Kincstár az állami adóhatóság számláján jóváírja. A Támogatottat a köztartozással csökkentett összeg illeti meg, a visszatartott költségvetési támogatásnak megfelelő összegű köztartozás az átutalással megfizetettnek minősül.
- A pályázat elutasítását eredményezi, ha a pályázatot nem a támogatásra jogosult, vagy meghatalmazottja nyújtotta be. Azok a pályázatok, melyek a jogosultsági ellenőrzés során nem felelnek meg az előírt követelményeknek, elutasításra kerülnek.

3.2. Nem nyújtható támogatás

- a) a pályázat benyújtását megelőzően megkezdett beruházáshoz;
- b) ahhoz a pályázathoz, amelyben a pályázó szakmai, pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott a pályázat benyújtásakor, és ez hitelt érdemlően bebizonyosodik;
- c) olyan beruházáshoz, melynek műszaki tartalma a Pályázati Útmutatóban meghatározott tartalommal nem azonosítható, illetve az azokhoz kapcsolódó feltételeknek nem tesz eleget;
- d) olyan épület korszerűsítéséhez, mely nem felel meg a Pályázati Útmutatóban meghatározott kritériumoknak;
- e) olyan épület korszerűsítéséhez, melynek állékonysági problémája van;
- f) olyan munkákra, mely – az államháztartás alrendszereiből vagy uniós támogatási forrásból – a jelen pályázatban megjelölt munkákkal azonos tartalommal és a jelen pályázat benyújtását megelőző 10 évben korszerűsítésre került;
- g) használt műszaki vagy egyéb berendezések, gépek, eszközök beszerzésének és szerelésének költségeihez.

3.3. Pályázattal érintett épületek köre

A pályázat keretén belül az 1996 előtt, hagyományos technológiával² épült, és 1995. december 31. napjáig kiadott építési engedéllyel rendelkező egy lakásos, a pályázat benyújtását megelőzően használatban lévő (lakott), pályázatot benyújtó magánszemély tulajdonában álló, legfeljebb 135 m² fűtött alapterülettel rendelkező lakóépületek (**családi házak**) energetikai felújítására igényelhető támogatás.

²Jelen pályázati kiírás vonatkozásában vályog illetve falazott szerkezetű épületek.

Pályázatot benyújtó személyek köre, az előírások igazolásának módja:

Kiskorú illetve cselekvőképtelen személyek nem jogosultak pályázatot benyújtani. Amennyiben kiskorú vagy cselekvőképtelen személy a pályázattal érintett lakóépület (ingatlan) résztulajdonosa (azaz a tulajdonostársak között kiskorú vagy cselekvőképtelen személy is van), a Pályázati Útmutató 2. számú mellékletét képező Tulajdonosi/hasznélvezői hozzájárulást az arra jogosult képviselőnek kell aláírnia a tulajdonostárs helyett, és a Pályázónak a pályázathoz kötelezően csatolnia szükséges.

FIGYELEM! Megkezdett beruházásnak minősül az energetikai felújításhoz, korszerűsítéshez szükséges építőanyagok (pl.: nyílászáró szerkezetek, hőszigetelő anyag), illetve berendezések (pl.: kazán, hőleadók) beszerzése. Az anyagok megrendelése nem minősül beszerzésnek, a kifizetést igazoló számlák azonban nem lehetnek korábbiak a pályázat benyújtásánál!

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy ugyanazon épületre vonatkozóan csak egy pályázat részesíthető támogatásban, így a pályázat ismételt, módosítási céllal történő benyújtása csak a korábban beadott pályázat visszavonása vagy elutasítása esetén fogadható el.

Továbbá felhívjuk a pályázók figyelmét arra, hogy egy magánszemély egy épület vonatkozásában részesíthető támogatásban.

Amennyiben a pályázattal korszerűsíteni tervezett épület több magánszemély tulajdonában áll, úgy bármely, a 3.1 pontban foglalt feltételeknek megfelelő tulajdonostárs jogosult pályázat benyújtására, a további (valamennyi) tulajdonostársak/hasznélvezők tervezett beruházás megvalósításához és fenntartásához történő, 2. számú melléklet szerinti hozzájárulása esetén.

A pályázat benyújtásakor a pályázati adatlapon a pályázónak nyilatkozni kell, hogy a fejlesztéssel érintett épületnek nincs állékonysági problémája a fejlesztés előtti állapotban.

4. A beruházás teljes költségének összetétele

A pályázattal érintett beruházás teljes költsége önrészből³ és vissza nem térítendő támogatásból⁴ kerül biztosításra. A támogatás folyósítása minden esetben utólagos finanszírozással, a teljes bekerülési költség kifizetésének igazolását követően történik.

A vissza nem térítendő támogatás mértéke miniszteri döntéssel kerül meghatározásra, mely alapján a megítélt összeg a kifizethető támogatás felső határát képezi.

A vissza nem térítendő támogatás mértéke és aránya:

A vissza nem térítendő támogatás mértéke a beruházás megvalósításával elérhető, energetikai tanúsítvánnyal igazolt CO₂ megtakarítás alapján **minden megtakarítható CO₂ kg/év egységre 900,- Ft támogatás igényelhető.**

A támogatás maximális intenzitása a megvalósítandó fejlesztés komplexitásától függően eltérő, ezzel ösztönözve az épületek komplex fejlesztését. A maximális támogatás mértéke az elszámolható költségek

- **55 %-a, de maximum 2.500.000,- Ft** azaz kétmillió-ötszázezer forint, amennyiben a pályázó a hőszigeteléssel egyidejűleg egy további energiahatékonysági fejlesztést, és legalább egy megújuló energiát hasznosító rendszert épít ki;
- **50 %-a, de maximum 2.000.000,- Ft** azaz kétmillió forint, amennyiben a pályázó hőszigetelést, és legalább egy megújuló energiát hasznosító rendszert épít ki;
- **45 %-a, de maximum 1.500.000,- Ft** azaz egymillió-ötszázezer forint, amennyiben a pályázó egy energiahatékonysági fejlesztést és legalább egy megújuló energiát hasznosító rendszert épít ki, **VAGY** kettő vagy több energiahatékonysági fejlesztést valósít meg megújuló energiát hasznosító rendszer kiépítése nélkül
- **40 %-a, de maximum 1.250.000,- Ft** azaz egymillió-kettőszázötvenezer forint, amennyiben a pályázó egy típusú fejlesztést valósít meg a beruházás keretében.

³Az önrész a vissza nem térítendő támogatás összegén felüli rész. Az önrész lehet a Pályázó bankszámláján rendelkezésre álló, a felújításra elkülönített összeg; hitel; egyéb támogatás és támogatásnak nem minősülő más forrás.

Amennyiben a beruházással érintett családi ház több magánszemély tulajdonában áll, vagy hasznélvezeti joggal terhelt, akkor a 2. számú melléklet szerinti hozzájárulást tulajdonosként/hasznélvezőnként külön-külön kell kiállítani a pályázó személy részére.

FIGYELEM! A támogatás folyósítása minden esetben a Kedvezményezett felé történik, a beruházás megvalósítását követően, a teljes bekerülési költség kifizetésének igazolásával! Azaz a Pályázó valamennyi kivitelezői illetve szakértői számla kiegyenlítése után, és a támogatás lehívásához szükséges elszámolás benyújtását követően részesülhet a támogatásban.

Az önrész és a vissza nem térítendő támogatás a beruházás költségösszetételét mutatja, de a beruházás megvalósításához a Pályázónak a teljes bekerülési költség kifizetéséhez szükséges összeggel rendelkeznie kell.

Az Otthon Melege Program által nyújtott vissza nem térítendő támogatás egyéb támogatásokkal (GINOP-8.4.1/A-17 és VEKOP-5.2.1-17) történő együttes felhasználásának feltételeiről jelen Gyakran Ismételt Kérdések végén található kiegészítésben tájékozódhat.

⁴A támogatás formája vissza nem térítendő, az elszámolás elfogadását követő finanszírozású támogatás, amely pályázatonként egy épületre igényelhető.

5. Támogatható tevékenységek köre

Jelen pályázati kiírással energia-megtakarítást eredményező, **épületenergetikai korszerűsítés megvalósítását célzó beruházások támogathatóak.**

Az épületburkot érintő beavatkozások esetén a beépíteni tervezett új / felújított szerkezeteknek meg kell felelni a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 5. számú mellékletének 1. számú táblázatában meghatározott épülethatároló szerkezetek hőátbocsátására vonatkozó **költségoptimalizált követelményszintnek.**

A megmaradó (pályázat keretében korszerűsítéssel/csérével nem érintett) szerkezeteknek meg kell felelniük a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének I. részében foglalt követelményeknek.

FIGYELEM! Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendeletben foglaltakkal összhangban az épület **jelentős felújítása esetén** az épületnek – a fentiekben foglaltakon túl – meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének IV-V. részében és az 5. melléklet II-III. részében foglalt követelményeknek.

Jelentős felújításnak minősül a határoló szerkezetek összes felületének legalább a 25%-át érintő korszerűsítés, azonban nem minősül jelentős felújításnak a földszintes épület pincefödémének vagy padlásfödémének utólagos hőszigetelése, amennyiben más korszerűsítés az épületen nem történik.

Nem jelentős felújítás esetén az épületek energetikai jellemzőinek, beleértve a megmaradó szerkezeteket is – a fentiekben foglaltakon túl – meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének I-V. részében foglalt követelményeknek.

A hőátbocsátási tényező követelményértékei - költségoptimalizált követelményszint (Új / Felújítandó szerkezet esetén)

7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 5. számú mellékletében mellékletének 1. számú táblázat:

Épülethatároló szerkezetek	A hőátbocsátási tényező követelményértéke Um W/m ² K
1 Homlokzati f I	0,24
2 Lapostető	0,1
3 Fűtött tetőteret ha ároló szerkezetek	0,17
4 Padlás és búvótér alatti födém	0,17
5 Árkád és áthajtó feletti födém	0,17
6 Alsó zárófödém fűtetlen terek felett	0,26
7 Üvegezés	1
8 Különleges üvegezés*	1,2
9 Fa vagy PVC keretszerkezetű homlokzati üvegezett nyílászáró (> 0,5m ²)	1,15
10 Fém keretszerkezetű homlokzati üvegezett nyílászáró	1,4
11 Homlokzati üvegfal, függönyfal	1,4
12 Üvegtető	1,45
13 Tetőfelülvilágító, füstelvezető kupola	1,7
14 Tetősík ablak	1,25
15 Ipari és tűzgátoló ajtó és kapu (fűtött tér határolására)	2
16 Homlokzati, vagy fűtött és fűtetlen terek közötti ajtó	1,45
17 Homlokzati, vagy fűtött és fűtetlen terek közötti kapu	1,8
18 Fűtött és fűtetlen terek közötti fal	0,26
19 Szomszédos fűtött épületek és pületek közötti fal	1,5
20 Lábazati fal, talajjal érintkező fal a terepszinttől 1 m mélységig	0,3
21 Talajon fekvő padló (új épületeknél)	0,3
22 Hagyományos energiagyűjtő falak (pl. tömegfal, Trombe fal)	1

7/2006. (V. 24.) TNM rendeletnek történő megfelelés vizsgálata:

Tervezett beruházás: Teljes körű homlokzat hőszigetelés és napelemes rendszer kiépítése

Mivel a homlokzat hőszigetelés megvalósításával az épülethatároló szerkezetek összes felületének legalább a 25%-át érinti a korszerűsítés, a beruházás jelentős felújításnak minősül.

A beruházással kialakuló új szerkezeteknek (tehát a hőszigeteléssel érintett homlokzati falaknak) meg kell felelniük 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 5. számú mellékletének 1. számú táblázatában meghatározott hőátbocsátására vonatkozó költségoptimalizált követelményszintnek.

A korszerűsítéssel nem érintett (megmaradó) releváns szerkezeteknek (a már korábban hőszigetelt falfelületeknek) meg kell felelniük a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének I. részében meghatározott hőátbocsátási tényezőire vonatkozó követelményeknek.

Fentiekben túlmenően a teljes épületnek meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének IV. és V. részében és az 5. melléklet II. és III. részében foglalt követelményeknek is.

Tervezett beruházás: Homlokzati nyílászáró szerkezetek cseréje/felújítása (az épület határoló szerkezeteinek kevesebb, mint 25%-t érintően)

Mivel a határoló szerkezetek összes felületének 25%-át nem érinti a korszerűsítés, a beruházás nem jelentős felújításnak minősül.

A beruházással érintett új szerkezeteknek (tehát az új/felújított nyílászáróknak) meg kell felelniük 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 5. számú mellékletének 1. számú táblázatában meghatározott hőátbocsátására vonatkozó költségoptimalizált követelményszintnek.

A korszerűsítéssel nem érintett (megmaradó) releváns szerkezeteknek (a korszerűsítéssel nem érintett nyílászáró szerkezetek) meg kell felelniük a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének I. részében meghatározott hőátbocsátási tényezőire vonatkozó követelményeknek.

Fentiekben túlmenően a teljes épületnek meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének II. és III. részében foglalt követelményeknek.

Tervezett beruházás: Fűtőkorszerűsítés

Mivel a határoló szerkezetek összes felületének 25%-át nem érinti a korszerűsítés, a beruházás nem jelentős felújításnak minősül.

A teljes épületnek meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének III., V. részében foglalt követelményeknek.

Tervezett beruházás: Megújuló energiafelhasználás kialakítása vagy növelése

Mivel a határoló szerkezetek összes felületének 25%-át nem érinti a korszerűsítés, a beruházás nem jelentős felújításnak minősül.

A teljes épületnek meg kell felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének III. részében foglalt követelményeknek.

Támogatható tevékenységek:**I. Homlokzati nyílászárók energia-megtakarítást eredményező cseréje, felújítása**

A pályázat beadását megelőzően saját költségen kicserélt vagy felújított nyílászárók esetében visszamenőleg támogatás nem igényelhető, azonban a pályázat keretében cseréjük támogatható.

Támogatható korszerűsítések:

- fűtött és fűtlen teret elválasztó nyílászáró szerkezetek (ablakok, ajtók) energia-megtakarítást eredményező cseréje és/vagy felújítása;
- az épület nyári hővédelmének javítása, árnyékoló vagy árnyékvető szerkezetek cseréjével, beépítésével. Támogatható minden olyan beavatkozás, mely az épület nyári szoláris terhelését megfelelő mértékben csökkenti anélkül, hogy a téli sugárzási nyereség csökkenne (ablakfólia, gépi hűtés, légkondicionáló berendezés beüzemelése nem támogatható);
- a megfelelő légcserre biztosítása érdekében a nyílászárókba épített, belső igényszintnek megfelelő önszabályozó szellőző elemek beépítése támogatott költség - az új és a megmaradó külső oldali nyílászárók esetében is - a vonatkozó jogszabályok - 11/2013. (III. 21.) NGM rendelet / 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet - előírásainak betartása mellett.

Az új nyílászáró szerkezetek beépítéséhez szükséges szerkezeti elemek (belső-, külső párkány, takarólecek) támogatott költségnek minősülnek.

FIGYELEM! A nyílászáró cseréjére vonatkozó elszámolható költségek nem haladhatják meg a nettó 60.000,- Ft/m² fajlagos költséget. Amennyiben a költségek meghaladják a fajlagos költségszintet, akkor a támogatás a fajlagos költséghatár alapján meghatározott elszámolható költség alapján kerül meghatározásra.

II. Homlokzatok és födémelek hőszigetelése

Felhívjuk a figyelmet a beépítendő építési termékek esetén az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet előírásaira.

A pályázat beadását megelőzően saját költségen megvalósított hőszigetelési munkálatok esetében támogatás visszamenőleg nem igényelhető, azonban jelen pályázat keretében – a Pályázati Útmutató vonatkozó előírásaira figyelemmel – lecserélhető, vagy a meglévő hőszigetelő rendszer alkalmassága esetén újabb réteg fogadásával bővíthető.

Támogatható korszerűsítések:

- Az épület valamennyi fűtött és fűtlen teret elválasztó – hőhidasság mértékével is számolt – homlokzatának teljes hőszigetelése;
- Részleges homlokzati hőszigetelés kizárólag abban az esetben támogatható, ha a beruházás keretében a hőszigeteléssel nem érintett részeket már korábban hőszigetelték és egy adott homlokzati sík teljes egészében szigetelésre kerül jelen pályázat keretében;
- A lakószint feletti födém teljes felületének (felső síkjának) hő- és vízszigetelése, ha az épület lapos tetős szerkezetű. Magas tető esetén a lakószint feletti zárófödém teljes felületének (felső síkjának), illetve beépített tetőtér esetén a beépítést határoló szerkezet hőszigetelése.

Homlokzati megjelenést befolyásoló munkálatok (pl.: homlokzati hőszigetelés, nyílászárócseré) esetében javasolt a területileg illetékes építésügyi hatóságot megkeresni, hogy a tervezett beruházás megvalósítása bejelentési vagy engedélyköteles-e. A pályázathoz e munkákra vonatkozóan nyilatkozatot, tervet nem kell benyújtani.

A felmerülő bejelentési, engedélyeztetési eljárás költségei elszámolhatóak a támogatás terhére. A költségeket a pályázati adatlapon, továbbá a 4. számú melléklet szerint készített kivitelezői árajánlat szakértői költségek részében, az „Engedélyek, szakhatósági igazgatási díjak költsége” szükséges szerepeltetni.

Árnyékoló vagy árnyékvető szerkezetek

Az árnyékoló vagy árnyékvető szerkezetek tervezése során a 7/2006 (V.24.) TNM rendelet 1. melléklet IV. részében meghatározott előírásokat szükséges szem előtt tartani.

Árnyékoló illetve árnyékvető szerkezetek például: redőny, zsalugáter.

FIGYELEM! A határoló szerkezetekre vonatkozó elszámolható hőszigetelési költségek nem haladhatják meg a nettó 15.000,- Ft/m² fajlagos költséget. Amennyiben a költségek meghaladják a fajlagos költségszintet, akkor a támogatás a fajlagos költséghatár alapján meghatározott elszámolható költség alapján kerül meghatározásra.

III. Fűtési és/vagy használati melegvíz ellátó rendszerek korszerűsítése, energia-megtakarítást eredményező felújítása

FIGYELEM! Csak és kizárólag olyan gépészeti korszerűsítések támogathatóak, melyek egyértelműen megakadályozzák a szénmonoxid mérgezés veszélyét és egyben a hatályos Tűzvédelmi és Gáz Műszaki Biztonsági Szabályzatnak eleget tesznek.

Felhívjuk a Pályázók figyelmét, hogy csak és kizárólag olyan helyiségfűtő és kombinált fűtőberendezések beszerzése és beépítése támogatható, melyek a 813/2013/EU rendelet értelmében 2015. szeptember 26. után is forgalomba hozhatóak.

A pályázat keretében minden olyan magántulajdonban lévő fűtési / fűtési- és használati melegvíz rendszer hőtermelő berendezés cseréjével összefüggő tevékenység támogatható, melynek széndioxid-kibocsátás csökkentése számítható, illetve energia-megtakarítást eredményező hatása energetikai számítással és energetikai tanúsítással igazolható:

- Hőtermelő berendezés(ek) cseréje **új kondenzációs gázkazánra**;
- Használati melegvizet előállító berendezés cseréje,
- Fűtési rendszer hőleadóinak és/vagy csőhálózatának korszerűsítése, cseréje, átalakítása, kialakítása,

Fenti beruházások megvalósításához kapcsolódó járulékos munkálatok (kéményátépítés, fűtési- és/vagy használati melegvíz ellátó rendszer átalakítás, vezérlés kialakítása, gázbevezetés költségei, stb.) támogathatóak.

IV. A megújuló energiafelhasználás kialakítása vagy növelése

A megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése, bővítése csak abban az esetben támogatható, ha a rendszer megfelel az 5. számú mellékletben foglalt előírásoknak, a tervezéskor hatályos jogszabályokban foglalt elvárásoknak, továbbá ha az energiaellátással érintett épület a beruházást követően megfelel a vonatkozó energetikai követelményeknek.

A megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése a pályázattal érintett teljes épület energiaigényének fedezésére szolgálhat.

Támogatható megújuló energiát hasznosító rendszerek kiépítése, mint a meglévő fűtési- és /vagy használati melegvíz (a továbbiakban: HMV) rendszert kiegészítő alábbi elemek:

- napkollektoros rendszer telepítése (melegvíz előállítás és fűtéstámasztás céljából);
- napelemes rendszer telepítése (háztartási méretű kiserőmű⁵, áramtermelés céljából);
- brikett, pellet, faapríték, faelgázosító kazánrendszer kiépítése.

Hőleadók és csőhálózat korszerűsítése meglévő, megmaradó kazán esetében is támogatható, de ebben az esetben is a beruházást követően az épületnek meg kell felelnie az előírt energetikai elvárásoknak.

A kéményátépítési munkálatok költsége csak és kizárólag a kazáncsere esetén, járulékos költségként számolható el, önállóan nem támogatható tevékenység.

FIGYELEM! Háztartási méretű kiserőmű (napelemes rendszer) közcélú elosztóhálózathoz csatlakoztatása csak az adott területen működési engedéllyel rendelkező elosztói engedélyes hozzájárulásával lehetséges! Villamosenergia-termelő berendezés ez elosztó hálózati engedélyes tudta nélkül az épület saját hálózatára nem csatlakoztatható! Háztartási méretű kiserőmű létesítésének bejelentéséhez csak az elosztó honlapján rendelkezésre álló legfrissebb igénybejelentő nyomtatvány használható. Az igénybejelentéshez egyéb dokumentum csatolása nem szükséges. Az aláírt igénybejelentő formanyomtatványt Lebonyolító hiánypótlás keretében bekérheti.

Nem támogathatóak azok a projektek, melyeknél a megújuló energia hasznosításával villamos energiát termelő rendszer által éves szinten – szakértői számítások alapján - megtermelhető villamos energia mennyisége meghaladja az érintett épület jelen támogatás keretein belül megvalósítani kívánt energetikai beruházás utáni éves villamosenergia-igényét.

A napelemes rendszer által termelt villamos energia mennyiségének az energetikai tanúsítványokban nyereségáramként feltüntetett mértékének összevetése szükséges az éves energiafogyasztási adattal.

⁵ A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendeletben foglaltak szerint

A megújuló energiafelhasználás kialakítása és növelése esetén, amennyiben a megújuló energiát hasznosító rendszer a primer energiaszolgáltató rendszerére közvetlenül csatlakozik, akkor a primer energiaszolgáltatói engedélyének benyújtása szükséges.

Támogathatónak minősül továbbá minden olyan kivitelezési munkát, mely elengedhetetlenül szükséges az I-IV. pontokban jelölt, mérhető energia megtakarítást, illetve CO₂ csökkenést eredményező munkák megvalósításához (pl.: kapcsolódó energiafelhasználás méréséhez, kazáncsere esetében a kéményfelújítás, lapos tető hőszigetelése esetén a tető vízszigetelése, gázbekötés költsége, stb.)

6. Elszámolható költségek köre

A beruházás költségvetésében kizárólag az általános forgalmi adóról szóló a 2007. évi CXXVII. törvényben, továbbá a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben foglalt tartalmi és alaki követelményeknek megfelelő számlával igazolt, a támogatott beruházás megvalósítása során felmerült költségek számolhatóak el.

6.1. A kivitelezés költségeire vonatkozó előírások

Vissza nem térítendő támogatás kizárólag a kereskedelmi forgalomból beszerzett új berendezések, készülékek és anyagok beépítésére folyósítható. Csak és kizárólag energia-megtakarítást eredményező (elismert) építési termékek és berendezések beépítéséhez közvetlenül kapcsolódó kiadások számolhatóak el.

A vállalkozói/kivitelezői költségvetésben azon tételek tüntethetők fel, amelyek az energia-megtakarítást eredményező beruházás végrehajtásához elengedhetetlenül szükségesek, továbbá megfelelnek az elvárt minőséget nem sértő költséghatékonyság elvének, és nem haladják meg az adott piacon általánosan elfogadott mértéket.

A kivitelezés megvalósítása során kizárólag teljesítménynyilatkozattal rendelkező anyagokat, termékeket lehet felhasználni.

A beépítendő építési termékeknél figyelembe kell venni az 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet, valamint az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet előírásait.

A támogatás folyósítása minden esetben a Kedvezményezett felé történik, utólagos finanszírozással, a teljes bekerülési költség kifizetésének igazolását követően.

Anyagköltségek

A beruházás megvalósítása során kizárólag teljesítménynyilatkozattal rendelkező anyagokat, termékeket lehet felhasználni. Erről a tényről az elszámolás benyújtásakor a kivitelezőnek nyilatkoznia kell!

Munkadíj

A kivitelezési munkálatok támogatható munkadíja a támogatás szempontjából elismerhető anyagköltség 60%-ánál nem lehet több.

FIGYELEM! A nyílászáró cseréjére vonatkozó elszámolható költségek nem haladhatják meg a nettó 60.000,- Ft/m² fajlagos költséget, illetve a határoló szerkezetekre vonatkozó hőszigetelési elszámolható költségek nem haladhatják meg a nettó 15.000,- Ft/m² fajlagos költséget.

Felhívjuk figyelmét, hogy a gyártók által kiállított teljesítménynyilatkozatok (a 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően) csatolása sem a pályázat, sem pedig az elszámolás benyújtása során nem szükséges. A beépített termékek megfelelőségéről minden esetben a kivitelezőnek szükséges nyilatkoznia a gyártók által kiállított teljesítmény nyilatkozatok alapján.

A teljesítménynyilatkozatok vonatkozásában a 275/2013. (VII.16.) Kormányrendelet az irányadó. A beépített anyagokra vonatkozó teljesítménynyilatkozatok meglétéről abban az esetben is meg kell győződnie a pályázóval szerződött kivitelezőnek, ha azokat a pályázó vásárolta meg. A teljesítménynyilatkozatok nem kell beküldeni az elszámoláshoz.

6.2. Szakértői, tervezői, eljárási költségek

A támogatás szempontjából a szakértői díj maximális mértéke az elszámolható költség maximum 6%-a lehet, melyből az energetikai számítások és az energiatanúsítványok költsége maximum 100.000,- Ft lehet.

Támogatható Szakértői költségek:

- energetikai számítások és energiatanúsítványok (meglévő és tervezett állapotra vonatkozóan) készítésének költségei;
- gépészeti tervdokumentáció költsége;
- villámvédelmi, érintésvédelmi és tűzvédelmi dokumentáció, illetve szakvélemény összeállításának költségei;
- gáz csatlakozó hálózat műszaki átadásával kapcsolatos költségek (gáz-meo);
- engedélyek, szakhatósági, igazgatási díjak költsége;
- kéményseprői szakvélemény költsége.

6.3. Egyéb, az elszámolható költségekkel kapcsolatos előírások

A pályázathoz kapcsolódó, az energiatanúsítvány alapján készített vállalkozói/kivitelezői költségvetésnek megfelelően részletezettnek kell lennie ahhoz, hogy a fentiek alapján meghatározott költségek besorolását meg lehessen állapítani (támogatható tevékenységek szerinti megbontásban a nettó-bruttó ár, az anyagmunkadíj, az elszámolható-nem elszámolható költségek feltüntetésével).

A vállalkozói/kivitelezői költségvetésben az áraknak magyar fizetőeszközben (forintban) kell szerepelniük.

A pályázatban a pályázat benyújtását megelőzően a pályázati célt bizonyíthatóan szolgáló, a Pályázó által befogadott és igazoltan kiegyenlített, pályázat benyújtásánál két évnél nem régebbi tanúsítás költségei, tervezési és engedélyezési eljárások költségei, illetve - amennyiben az engedély, tanúsítvány a pályázott munkára vonatkozik és érvényességi ideje még nem járt le - számolhatók el.

Az energetikai tanúsítást (számítást) az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet és a 7/2006. (V. 24.) TNM rendeletben meghatározottak szerint szükséges végezni.

Az energetikai tanúsítványt és a fejlesztés utáni állapotra vonatkozó számításokat egy, a Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében szereplő SZÉS6 (illetve jogutód szerinti besorolása) és/vagy TÉ (épületek energetikai tanúsítása - energetikai tanúsító), vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő SZÉS6 (illetve jogutód szerinti besorolása) és/vagy TÉ jogosultsággal rendelkező szakértőnek kell elvégeznie.

Névjegyzékek elérhetősége:

<https://www.mmk.hu/kereses/tagok>

<http://www.mek.hu/>

7. Nem elszámolható költségek köre

Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek a pályázati cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, továbbá nem szolgálnak energia-megtakarítást. Ezek a költségek különösen, de nem kizárólagosan az alábbiak:

- energia-megtakarítást nem eredményező felújítási munkálatok költségei;
- saját kivitelezésű felújítási munkálatok költségei;

FIGYELEM! Az energetikai tanúsítvány 10 évig hatályos, azonban a 2016. január 1-jén hatályba lépett változás miatt, a 2016. január 1. előtt készült tanúsítvány aktualizálásához pótlap igénylése szükséges.

Az ingatlan tulajdonosa (vagy a tanúsítvány eredeti megrendelője) 2016. március 1-től elektronikus formában, díjmentesen igényelheti az új besorolást tartalmazó összefoglaló pótlapot az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központtól, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint.

- a pályázat elkészítéséhez kapcsolódó ráfordítások (pl.: pályázatírás, pályázat lebonyolítás, a pályázat részeként csatolandó dokumentumok digitalizálásának költségei, stb.);
- szállítási díj, kiszállási díj;
- területfoglalási díj, munkaterület őrzési költségei;
- raklap bérleti díj, raktározási költségek;
- ideiglenes mellékhelységekhez, és melléképületekhez kapcsolódó költségek;
- törmelék, sirt elszállítása, konténer bérlete;
- organizációs költségek (fa kivágás, gallyazás, föld- és sziklamunka);
- átépítés, átalakítás, bővítés költségei;
- pénzügyi szolgáltatások költségei;
- állványozás anyagköltsége;
- szúnyogháló;
- beltéri nyílászárók (két fűtött helyiség közötti nyílászárók) beépítése, cseréje, felújítása;
- belső terek (két fűtött helyiség) közötti falak hőszigetelése;
- belső határoló szerkezetek festése, mázolása;
- új antenna elhelyezése;
- új kémény elhelyezése (kivéve új kéményes hőtermelő berendezések beépítésénél);
- reklámtábla elhelyezése;
- magastető esetén tetőcsere, tetőfedő anyagok költsége;
- beépítetlen padlástér esetén a tető síkjában történő szigetelés;
- beépített tetőtér esetén a tartószerkezetet érintő munkák, belső, külső új burkoló anyagok költségei;
- szigetetlen lábazat festése, felújítása;
- hőszigetelő festés;
- ivóvízvezeték(ek) cseréje;
- hálózatra nem kapcsolódó, szigetüzemben működő napelemes rendszer(ek) költsége;
- tüzelőanyag tárolására szolgáló tároló és/vagy egyéb különálló építmény építése vagy felújítása;
- tüzelőanyag szállításához kapcsolódó költségek.

Jelen konstrukció keretében az épületbővítésekkel, - átalakításokkal, - átépítésekkel kapcsolatos beruházások nem támogatható tevékenységek. A fent felsoroltakon kívül, a pályázat értékelése során a beruházáshoz nem kapcsolódó, vagy túlárazott költségek levonásra kerülhetnek.

8. Pályázat benyújtása

8.1. A pályázatok benyújtási módja, határideje és helye

A pályázat kizárólag magyar nyelven, elektronikus úton, a **pályázatbenyújtó rendszeren keresztül, ügyfélkapus azonosítást követően** az adatlapok kitöltésével és a szkennelt dokumentumok csatolásával kerül benyújtásra.

Valamennyi beérkező pályázat regisztrálásra kerül és egyedi azonosító jelet kap.

Saját költségen végrehajtandó épületbővítésekhez, - átalakításokhoz, - átépítésekhez kapcsolódó energetikai felújítások

Saját költségen végrehajtandó épületbővítésekhez, - átalakításokhoz, - átépítésekhez kapcsolódó energetikai felújítások vonatkozásában az épület fűtött alapterülete az energetikai beruházás időpontjában nem haladhatja meg a 135 m²-t. Példák:

Emeletráépítés/épületbővítés 65 m² -> 130 m²

65 m² fűtött alapterülettel rendelkező épület esetében a tervek szerint végrehajtandó emeletráépítés/épületbővítés, homlokzati hőszigetelés, nyílászárócseréje és kazáncseréje beruházások. Az emeletráépítéshez/épületbővítéshez kapcsolódó költségek nem elszámolhatóak, az energetikai beruházást megelőzően szükséges az emeletráépítés/épületbővítéshez kapcsolódó építési munkákat (pl.: falazás, vakolási munkálatok) elvégezni. Az energetikai tanúsítványokat a megnövelt 130 m² fűtött alapterületre szükséges kiállítani. A homlokzati hőszigetelés, nyílászárócseréje és kazáncseréje beruházások a teljes (130 m²) fűtött alapterülettel rendelkező emeletráépítéssel/épületbővítéssel megnövelt épület vonatkozásában támogathatóak, amennyiben a bővítési munkálatok legkésőbb a pályázati korszerűsítések befejezéséig megvalósulnak. A pályázat szempontjából kiinduló állapotra (130 m²) vonatkozóan ebben az esetben nem állítható ki **hitelesített** energetikai tanúsítvány.

Ebben az esetben a pályázathoz 3 db tanúsítvány benyújtása szükséges:

1. az épület meglévő (65 m²) állapotára vonatkozó tanúsító program használatával készített hitelesített energetikai tanúsítvány;
2. az épület energetikai beruházásának megvalósítását megelőző (130 m²) állapotára vonatkozó tanúsító program használatával készített nem hitelesített energetikai elő-tanúsítvány;
3. az energetikai beruházás megvalósítását követő (tervezett – 130 m²) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített nem hitelesített energetikai elő-tanúsítvány.

Hasonló képen 3db tanúsítvány benyújtása szükséges, amennyiben a pályázó – jelen támogatás keretein belül megvalósítani kívánt energetikai beruházást megelőzően – saját költségén kíván egyéb energetikai illetve nem energetikai felújításokat elvégezni.

Emeletráépítés/épületbővítés 80 m² -> 160 m²

80 m² fűtött alapterülettel rendelkező épület esetében a tervek szerint végrehajtandó emeletráépítés/épületbővítés, homlokzati hőszigetelés, nyílászárócseréje és kazáncseréje beruházások. Tekintettel a 135 m² fűtött alapterület korlátozásra, a homlokzati hőszigetelés, nyílászárócseréje és kazáncseréje beruházások a meglévő (80 m²) fűtött alapterülettel rendelkező épület vonatkozásában támogathatóak, amennyiben a bővítés a pályázati korszerűsítési munkálatok befejezéséig nem kezdődik el. A monitoring és fenntartási időszak alatt bekövetkező, a fogyasztást befolyásoló változásokat (pl.: alapterület bővítés) a monitoring adatlapon jelezni szükséges.

Ebben az esetben a pályázathoz 2 db tanúsítvány benyújtása szükséges:

1. az épület meglévő, beruházás megvalósítását megelőző (80 m²) állapotára vonatkozó tanúsító program használatával készített hitelesített energetikai tanúsítvány;
2. az energetikai beruházás megvalósítását követő (tervezett -80 m²) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített nem hitelesített energetikai elő-tanúsítvány.

Pályázatot benyújtani **2016. augusztus 15. napjától** a rendelkezésre álló forrás kimerüléséig lehetséges. A vissza nem térítendő támogatás keretének kimerülése esetén az NFM hivatalos honlapján, valamint a pályázatbenyújtó felületen a felfüggesztésről / lezárásról szóló közlemény megjelenését követő 24 órán belül benyújtott pályázatok még feldolgozásra kerülnek.

A pályázókat pályázati díj nem terheli.

A pályázatbenyújtó felület elérhetősége: csaladihaz2016.nfsi.hu

Az elektronikus pályázati rendszerrel, illetve a pályázatkezeléssel kapcsolatos kérdések, problémák esetén segítségnyújtás a pályázatkezelő Ügyfélszolgálatán érhető el.

Telefonszámok:

+36 70 945 4250; +36 70 945 4294; +36 70 945 6542

Telefonos ügyfélszolgálati idő:

Hétfő – Csütörtök: 8.00 - 16.00

Péntek: 8.00 - 14.00

E-mail: csaladihaz2016@nfsi.hu

8.2. Ügyfélkapus regisztráció

A Kormányzati Portál ügyfélkapu szolgáltatása a személyazonosítást szolgálja, mely a pályázat beküldéséhez szükséges.

Az Ügyfélkapus regisztráció térítésmentesen kezdeményezhető a magyarországi okmányirodai hálózat, kormányhivatali ügyfélszolgálat bármely irodájában, vagy más erre felhatalmazott intézményben.

Az első személyes megjelenést követően a további ügyintézéshez nem szükséges személyes megjelenés, a későbbiekben elektronikus úton történhet az ügyintézés.

További információk: <https://ugyfekapu.magyarorszag.hu/>

Figyelem! Ideiglenes ügyfélkapus regisztráció nem elegendő pályázati adatlap hitelesítéséhez és beküldéséhez. Az interneten a személyes adatok megadásával indított ideiglenes ügyfélkapus regisztrációt – egyszeri – személyes megjelenéssel és a személyes okmányok bemutatásával kell véglegesíteniük. Okmányirodák / Kormányablakok országszerte megtalálhatók:

<https://ugyintezes.magyarorszag.hu/okmanyiroda/tajekoztato>

<http://kormanyablak.hu/hu/kormanyablakok>

8.3. Pályázati dokumentumok

A pályázat az elektronikusan kitöltendő pályázati adatlapból és a szükséges (jelen pontban felsorolt) mellékletekből áll. A pályázati adatlapon a pályázat benyújtásához valamennyi adat megadása kötelező. A pályázat a pályázati adatlap kitöltésével, a nyilatkozattételt követően automatikusan benyújtásra kerül. A pályázat a szükséges mellékletek felcsatolásával kerül véglegesítésre. A kötelező mellékletek csatolására a nyilatkozattételt követő 5 napon belül van lehetőség.

FIGYELEM! A pályázathoz kötelezően csatolandó beruházás előtti és utáni állapotra elkészített energetikai tanúsítványokban feltüntetett fűtött alapterületnek azonosnak kell lennie!

A pályázatok benyújtására **2016. augusztus 15. 8.00** órától országosan, egyszerre van lehetőség.

Felhívjuk figyelmüket, hogy minden feltöltendő dokumentumhoz egy fájl csatolása lehetséges. Abban az esetben, ha egy csatolandó melléklet több oldalból áll, szíveskedjen az oldalakat összefűzni. A pályázatok feldolgozásának gördülékenysége érdekében, a csatolandó dokumentumokat kizárólagosan az alábbi formátumokban áll módunkban elfogadni: pdf, tif, jpeg, jpg, png.

A pályázati adatlap kitöltésének megkezdésekor a pályázat egyedi azonosító számot kap, melyről a pályázati portál azonnali automatikus rendszerüzenetet küld a pályázati adatlapon megadott e-mail címre.

FIGYELEM! A pályázati adatlap kötelező adatmezőkkel van ellátva, melyek kitöltése nélkül nyilatkozat nem tehető. A nyilatkozat megtétele nélkül a pályázat nem tekinthető benyújtottnak, az egyedi azonosító megléte ellenére sem.

A Pályázati adatlaphoz olvasható formában csatolni szükséges az alábbi dokumentumokat:

- a beruházással érintett ingatlan 30 napnál nem régebbi tulajdoni lapja (a pályázathoz e-hiteles – elektronikus nyilvántartásból kinyert - tulajdoni lap benyújtása is elegendő);
- tulajdonostárs(ak)/hasznélvező(k) tervezett beruházás megvalósításához és fenntartásához történő hozzájárulása (2. számú melléklet szerint);
- 1. sz. melléklet szerinti meghatalmazás benyújtása abban az esetben kötelező, amennyiben a Pályázó más személyt bíz meg a pályázat benyújtásával, így az ügyfélkapus azonosítással belépett személy nem azonos a Pályázóval;

Figyelem! A meghatalmazást a pályázó személy állítja ki az általa megbízott személy részére!

- a pályázati adatlapon megadott bankszámlaszám igazolására szolgáló, pályázó nevére szóló bankszámlakivonat, banki igazolás;
- a beruházással érintett ingatlanra vonatkozó 3 db - a beadást megelőző 3 hónapra szóló bármelyik (azonos típusú) – közüzemi számla, mely a lakottságot, valamint a fogyasztást igazolja (víz-, villany-, gázszámla);
- a pályázati adatlapon megadott adóazonosító jelet alátámasztó dokumentum (pl.: adóigazolvány, adóhatóság által kiállított érvényes igazolás);
- az épület beruházás megvalósítását megelőző (meglévő) állapotára vonatkozó tanúsító program használatával készített hitelesített energetikai tanúsítvány;
- a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített nem hitelesített energetikai elő-tanúsítvány;
- a szakértői költségeket alátámasztó, mindkét szerződő fél által aláírt (feltételes) szerződés(ek)/megállapodás(ok) és/vagy számlá(k);
- a kivitelezési munkákat magába foglaló, mindkét szerződő fél által aláírt, a 3. számú melléklet szerinti kötelező tartalmi elemekkel ellátott vállalkozói/kivitelezői (feltételes) szerződés(ek) (saját kivitelezés nem támogatható!);
- 4. számú melléklet szerinti tételes vállalkozói/kivitelezői költségvetés.
- Napelemes rendszer telepítése esetén a Hálózati Szolgáltató felé benyújtott, új háztartási méretű kiserőmű csatlakoztatására irányuló, kitöltött, aláírt, benyújtott igénybejelentő nyomtatvány

Javasoljuk, hogy a vállalkozóval kötött vállalkozói/kivitelezői szerződés(ek) hatályba lépését a Támogatói Okirat meglétéhez kössék.

A támogatás lehívásakor a pályázattal benyújtott vállalkozói/kivitelezői (feltételes) szerződés(ek)ben megjelölt kivitelező(k) által kiállított anyag és/vagy munkadíjat tartalmazó számlák, továbbá gyártó és/vagy hivatalos forgalmazó által kiállított anyagszámlák, valamint a pályázat/kivitelezés/beruházás típusának megfelelő szakkivitelező, és/vagy a pályázat/kivitelezés/beruházás típusának megfelelő szakértő által kiállított számlák fogadhatók el, melyek a Pályázó nevére szólnak.

Kérjük, szíveskedjen olyan dokumentumot (tulajdoni lap) csatolni, amely egyértelműen igazolja a Pályázati Útmutató 3.3 pontja szerinti előírást, miszerint a fejlesztéssel érintett lakóépület 1996 előtt épült.

A közüzemi számlával a beruházással érintett lakóépület lakottságát (fogyasztást) kell igazolni, így nem a pályázó nevére (pl.: korábbi tulajdonos, albérlő) nevére szóló közüzemi számlák is elfogadhatóak.

A tanúsító program számítási módszertana nincs előírva, (lehet egyszerűsített vagy részletes) de a meglévő és a tervezett állapotra vonatkozó tanúsítványokat azonos számítási módszerrel kell elkészíteni.

A kivitelezésre több vállalkozói/kivitelezői szerződés megkötése lehetséges, de a beruházás vonatkozásában szükséges egy, valamennyi anyag- és munkadíjat magában foglaló ajánlati összesítő készítése, mely a szakértői költségeket is tartalmazza.

A 4. számú melléklet szerinti tételes vállalkozói/kivitelezői költségvetés releváns kitöltött és kinyomtatott oldalait az adott munkanemet vállaló kivitelezővel aláíratva kell szkennelve csatolni a pályázathoz a kapcsolódó vállalkozói/kivitelezői (feltételes) szerződés mellékleteként.

Valamennyi kivitelezőnek kizárólag az általa végzett munkákat tartalmazóan szükséges kitöltenie a 4. számú mellékletet. Több kivitelező esetén a 4. számú melléklet „ajánlati összesítő” oldalának megfelelő kitöltése érdekében a pályázónak szükséges összevetnie a kivitelezők által adott árajánlatokat, majd aláírtan beszkenneve csatolnia a pályázathoz.

A szakértői költségek esetében elegendő a várható (becsült) költséget feltüntetni, kivéve az energetikai szakértő költsége, amely már a beadáskor pontosan ismert.

Napelemes rendszer telepítése esetén a Hálózati Szolgáltató felé benyújtott, új háztartási méretű kiserőmű csatlakoztatására irányuló, kitöltött, aláírt, benyújtott - szolgáltató által érkeztetett - igénybejelentő nyomtatvány benyújtása szükséges. Amennyiben a pályázat mellékleteként benyújtásra kerülő igénybejelentő nyomtatvány nem a szolgáltató által érkeztetett formában kerül benyújtásra, úgy hiánypótlás keretében kötelezően pótolandó a dokumentum. Szolgáltató által érkeztetett igénybejelentő nyomtatvány helyett az igénybejelentőre kapott szolgáltatói válasz benyújtása is lehetséges.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy amennyiben az összesített energetikai jellemző (Ep) és a fajlagos hőveszteség tényező (q) nem éri el a Pályázati Útmutató 5. pontjában foglalt követelményeket, a hiánypótlás során – a fenti követelményeknek való megfelelés érdekében – módosított műszaki tartalomhoz kapcsolódó többletköltség nem elszámolható költségként tüntethető fel. Hiánypótlás során, a módosításhoz kapcsolódóan szükséges benyújtani a módosított tervezett állapotra vonatkozó (nem hiteles) elő-tanúsítványt, a módosított 4. számú mellékletet (aláírt, szkennelt formában), illetve a módosítással érintett vállalkozási szerződést.

FIGYELEM! A pályázatok formai és tartalmi ellenőrzése során a pályázat mellékleteként benyújtásra került dokumentumok vonatkozásában ellentmondás esetén az ellentmondást tisztázásához szükséges egyéb dokumentumok (pl. fogyasztási adatokat alátámasztó dokumentumok, helyszínrajz, stb.) bekérésre kerülhetnek a hiánypótlás során.

Ha a pályázattal benyújtott vállalkozói/kivitelezői szerződés valamilyen okból felmondásra kerül, és ezt a Pályázó a kétoldalúan aláírt, és pályázatkezelő felé megküldött szerződést felmondó dokumentummal igazolja, elfogadjuk egy új kivitelezővel kötött – az előző szerződéssel azonos tartalmú – vállalkozói/kivitelezői (feltételes) szerződés benyújtását, ez esetben az elszámolás során a régi vállalkozó/kivitelező által kiállított számlák is figyelembe vehetők.

A pályázat elutasítását eredményezi, ha a pályázatot nem a fejlesztéssel érintett épület tulajdonosa vagy a Pályázó által meghatalmazott személy nyújtja be.

9. Pályázatok feldolgozása

A benyújtásra került pályázatok a benyújtás (nyilatkozattétel) sorrendjében folyamatosan kerülnek feldolgozásra. Valamennyi megkezdett pályázat regisztrálásra kerül, és egyedi azonosító jelet kap.

Személyenként és épületenként egy pályázat benyújtására van lehetőség.

Amennyiben több pályázat került benyújtásra, a megvalósítani nem kívánt pályázat visszavonását kell kezdeményezni. A visszavonás hiányában a benyújtásra kerülő pályázatok közül a korábban benyújtásra került pályázat részesíthető támogatásban.

9.1. Befogadási kritériumok megfelelésségének vizsgálata

A beérkezést követően megvizsgálásra kerül, hogy:

- a pályázat a benyújtásra meghatározott határidőn belül került benyújtásra;
- az igényelt költségvetési támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető mértéket, és a támogatási arány nem haladja meg a pályázati kiírásban meghatározott maximális támogatási intenzitást;
- a pályázó a pályázati kiírásban meghatározott lehetséges támogatást igénylői körbe tartozik.

A befogadási kritériumoknak megfelelő pályázat befogadásra kerül, a befogadási kritériumoknak meg nem felelő pályázat érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül.

A Pályázó értesítése minden esetben elektronikus úton, a pályázatban megadott e-mail címre érkező tájékoztatással egyidejűleg, a pályázati portálon történik. Ezért a pályázati adatlapon olyan e-mailcím megadása szükséges, amit a pályázó vagy meghatalmazottja rendszeresen használ. Az e-mailcím megadásakor különös figyelemmel szíveskedjenek eljárni.

9.2. Formai/Tartalmi vizsgálat

A pályázati adatlapon megadott adatok a csatolt melléletek alapján kerülnek ellenőrzésre. A melléletek formai és tartalmi vizsgálata kiterjed többek között a Pályázati Útmutatóban foglaltaknak történő megfelelésre, költséghatékonyságának vizsgálatára és az elérhető CO₂ megtakarítás mértékének felülvizsgálatára.

9.3. Hiánypótlás, Tisztázó kérdés

Ha a pályázó a befogadott pályázatot hibásan, hiányosan nyújtotta be, a pályázatkezelő megfelelő határidő kifizetésével – a hibák, hiányosságok egyidejű megjelölése mellett – a pályázati portálon keresztül felszólítja a pályázót az ellentmondások feloldására, a hiányosságok pótlására, feltéve, hogy a hibák, hiányosságok olyan jellegűek, hogy azok hiánypótlás keretében pótolhatóak.

FIGYELEM! Egy meghatalmazott személy több pályázatot is benyújthat, azonban pályázatonként külön-külön megfelelő meghatalmazással kell rendelkeznie, melyet a pályázatok benyújtása során kötelezően csatolni szükséges.

Hiánypótlásra egy alkalommal van lehetőség! Ha a pályázó a hiánypótlást hibásan, hiányosan teljesíti, nem pótolja a felszólításban meghatározott határidőn belül a szükséges dokumentumokat, a hibás, hiányos pályázat a rendelkezésre bocsátott adatok alapján kerül bírálatra.

Figyelem! Amennyiben a pályázati portálon keresztül történő megküldésre kerülő hiánypótlás átvételének visszaigazolása a küldés napját követő 7 napon belül nem történik meg, a dokumentumot kézbesítettnek kell tekinteni.

Tisztázó kérdés feltételére nincsen lehetőség!

A Pályázó értesítése minden esetben elektronikus úton, a pályázatban megadott e-mail címre érkező értesítésen keresztül a pályázati portálon történik. A pályázati portált rendszeres időközönként érdemes felkeresni a gyors és hatékony tájékozódás és ügyintézés érdekében.

9.4. Elbírálás / Döntési folyamat

A pályázatok a benyújtás sorrendjében kerülnek feldolgozásra. A benyújtott pályázatok szakmai (környezet- és éghajlatvédelmi, műszaki, energetikai) és pénzügyi, továbbá a beépíteni kívánt termékek minőségét is figyelembe vevő szempontrendszer szerint kerülnek értékelésre.

Az értékelt pályázatok az arányosan (nm/CO₂) elérhető CO₂ megtakarítás figyelembevételével kerülnek rangsorolásra. A nem megfelelő energia- és költséghatékonyságú pályázatok elutasíthatóak az értékelői javaslatok alapján.

A pályázatok az értékelői javaslatok alapján, régiós megbontás szerint, szakaszosan kerülnek miniszteri előterjesztésre.

9.5. A döntés meghozatala

A befogadott pályázatok esetében a pályázat hiánytalan benyújtásától számított 90 munkanapon belül a miniszter dönt az előterjesztett pályázatok:

- támogatásáról;
- csökkentett összegű támogatásáról;
- tartaléklistára helyezésről teljes vagy csökkentett összegű támogatás lehetősége mellett;
- elutasításáról.

A pályázatok a forrás kimerüléséig részesülhetnek támogatásban, az azon felül befogadott pályázatok tartaléklistára kerülnek, melyek újabb forrás rendelkezésre állása esetén döntési javaslattal miniszteri felterjesztésre kerülhetnek. Felszabaduló forrás esetén az érintett Pályázók értesítésre kerülnek.

9.6. Értesítés a miniszteri döntésről

A Pályázók a döntésről a döntés meghozatalát követő 15 napon belül elektronikus úton tájékoztatásra kerülnek.

Pályázó a támogatói döntéstől Kedvezményezettnek minősül.

A támogatásban részesülő pályázat esetén a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 5. §-a alapján a Kedvezményezett neve, a pályázat tárgya, a megítélt vissza nem térítendő támogatás összege a pályázati azonosítóval közzétételre kerül a pályázati portálon.

Támogató jogosult a Támogatást részben vagy egészben visszavonni, ha

- hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a Kedvezményezett a támogatói döntést, a támogatott tevékenység megvalósításának pénzügyi, műszaki, szakmai tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott a pályázat benyújtásakor, a Támogatói Okirat vagy annak módosításának kiállításakor, illetve az ellenőrzés során;
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 81. §-ában meghatározott valamely körülmény a támogatói döntés meghozatalát követően következik be, vagy jut a Támogató tudomására;
- a Kedvezményezett neki felróható okból megszegi a Pályázati Útmutatóban vagy a Támogatói Okiratban foglalt kötelezettségeit, így különösen nem tesz eleget ellenőrzéstűrési kötelezettségének, azt akadályozza, vagy megghiúsítja és ennek következtében a költségvetési támogatás szabályszerű felhasználását nem lehet ellenőrizni, vagy nem tesz eleget bejelentési, monitoring adatszolgáltatási kötelezettségeinek;
- a Kedvezményezett az Ávr. 75. § alapján adott nyilatkozatok bármelyikét visszavonja,
- a Kedvezményezett az Ávr. 94. § (2) bekezdése szerinti határidőig sem teljesítette vagy nem megfelelően teljesítette beszámolási kötelezettségét.

10. Támogatói Okirat

A támogatás felhasználása a döntést követően kiállított Támogatói Okirat (6. számú melléklet szerinti minta) alapján történik, mely dokumentum a döntési értesítő megküldésével egyidejűleg kerül elektronikusan kiállításra.

A Támogatói Okirat az alábbi fő részekből áll:

- a Kedvezményezettet beazonosító adatok;
- pályázati azonosító;
- az elnyert támogatás összege;
- beruházás adatai;
- a támogatás igénybevételének határideje.

A Kedvezményezett a Támogatói Okirat kézhezvételétől követően, a Támogatói Okiratban rögzített adatainak változásáról a változás beálltától számított 15 napon belül köteles bejelentést tenni elektronikus úton. Ebben az esetben a Kedvezményezett bejelentése tartalmának megfelelően a Támogató vagy az általa megjelölt szervezet a szükséges intézkedéseket megteszi.

Figyelem! A Pályázó a beruházást a pályázat benyújtását követően saját felelősségére azonnal megkezdheti, vállalva annak kockázatát, hogy negatív döntés esetén újabb pályázat az adott tárgyban

nem nyújtható be, tekintettel arra, hogy megkezdett beruházás nem támogatható. Javasoljuk, hogy a beruházást csak a Támogatói Okirat kézhezvételét követően kezdjék meg.

11. A beruházás megkezdése, megvalósítása, befejezése

FIGYELEM! A Kedvezményezettnek a támogatott beruházást a Támogatói Okirat elektronikus átvételét követően **egy éven (12 hónapon) belül** meg kell valósítania.

A Kedvezményezett a vissza nem térítendő támogatás folyósítását a támogatott beruházás befejezését - amennyiben a beruházást a Támogatói Okirat kézhezvételét megelőzően már elvégezte, a Támogatói Okirat elektronikus átvételét - követő 90 napon belül köteles elektronikus úton kezdeményezni a pályázati portálon keresztül az elszámoláshoz szükséges dokumentumok megküldésével.

A Támogatói Okirat kézbesítési időpontjának a pályázati portálon küldött üzenetnek kapcsolódó dokumentum megnyitásáról automatikusan generált visszaigazolását kell tekinteni. Ha a Támogatói Okirat pályázati portálon keresztül történő átvételének visszaigazolása a küldés napját követő 15 napon belül nem történik meg, a dokumentumot kézbesítettnek kell tekinteni, figyelemmel a kiküldéstől számított 15 nap elteltével beálló kézbesítési vélelemre.

12. Biztosítékok köre

Tekintettel arra, hogy a támogatás formája egyösszegű, vissza nem térítendő, az elszámolás elfogadását követő finanszírozású, így Támogató biztosíték nyújtásától eltekint.

13. Pénzügyi elszámolás

A pályázati konstrukció nem engedélyezi a támogatási előleg felvételét.

A vissza nem térítendő támogatás folyósítására a teljes bekerülési költség kifizetésének igazolását és az elszámoláshoz benyújtott dokumentumok elfogadását követően kerül sor a **Kedvezményezett bankszámlájára történő utalással**.

13.1. Az elszámoláshoz benyújtandó dokumentumok

A vissza nem térítendő támogatás folyósítása érdekében a Kedvezményezettnek a Támogatói Okiratban rögzített határidők betartása mellett és a pályázatban részletezett beruházás elfogadott költségvetés tartalmához igazodva **az alábbi igazoló dokumentumokat szükséges elektronikusan benyújtania:**

- a pályázati felületen rendelkezésre álló pénzügyi adatlap;
- átadás-átvételi jegyzőkönyv vagy kivitelezői teljességi nyilatkozat alapján;
- a kivitelezésre vonatkozó, a számviteli és ÁFA törvényeknek megfelelő, valamint a költségvetéssel azonos tartalmú, a Kedvezményezett nevére és címére/beruházás címére szóló költség számlák, számlarészletezők;
- a szakértői tevékenységekre vonatkozó, a számviteli és ÁFA törvényeknek megfelelő, valamint a költségvetéssel azonos tartalmú, a Kedvezményezett nevére és címére/beruházás címére szóló számlák;
- valamennyi benyújtott számlára vonatkozóan a teljes szerződéses összeg kifizetését igazoló bizonylatok, átutalás esetén bankszámlakivonat(ok), banki igazolás(ok);

A kivitelezés folyamatáról ajánlott fotódokumentációt készíteni, amely a későbbi esetleges ellentmondások esetén (pl.: helyszíni ellenőrzés során) alátámasztó dokumentumként bemutatható.

Amennyiben a beruházás összköltsége a kivitelezés végrehajtása során a Támogatói Okiratban rögzíthető képest növekszik, Kedvezményezett nem lesz jogosult magasabb összegű vissza nem térítendő támogatás igénybevételére, a felmerült többletköltségeket a Kedvezményezettnek kell viselnie.

Amennyiben a beruházás összköltsége a kivitelezés végrehajtása során csökken a tervezetthez képest, a vissza nem térítendő támogatás összege a Támogatói Okiratban rögzített támogatási intenzitásnak megfelelő mértékben csökken. Amennyiben a beruházás összköltsége egy projektelelem elhagyása okán csökken, úgy a Támogatói Okiratban rögzített támogatási intenzitás felülvizsgálatra és szükség szerint módosításra kerül.

A készpénzes számla esetén a kifizetési igazoláshoz külön felcsatolandó a számla (opcionálisan fizetve bélyegző javasolt).

- a beruházás megvalósítását követő állapotára vonatkozó **hitelesített** energetikai tanúsítvány. Amennyiben a beruházás a pályázat benyújtásakor beadott tervezett állapotra vonatkozó energetikai tanúsítványnak megfelelően készült el, annak hitelesítése szükséges;
- Napelemes rendszer telepítése esetén a Hálózat Használati Szerződés módosításának benyújtása szükséges.

A kifizethető támogatás **nem haladhatja meg a megítélt támogatás összegét:**

- amennyiben a beruházás összköltsége a Támogatói Okiratban rögzítetthez képest növekszik, Kedvezményezett nem jogosult magasabb összegű vissza nem térítendő támogatásra, a felmerült többletköltségeket a Kedvezményezettnek kell viselnie;
- amennyiben a beruházás összköltsége csökken a tervezetthez képest, a vissza nem térítendő támogatás összegét – a Támogatói Okiratban foglaltak szerint – megfelelő arányban az előirányzat kezelőjének is csökkentenie kell.

13.2. Az elszámolás hiánypótlása

Amennyiben az elszámolás elbírálásához hiánypótlás és/vagy további tartalmi részletezés, pontosítás szükséges, úgy a pályázatkezelő 15 munkanapos határidő kifizetésével, egyszeri alkalommal "hiánypótlás", szükség esetén további 15 munkanapos határidő kifizetésével „tisztázó kérdés” megküldésének formájában hívja fel a Kedvezményezett figyelmét a hiányosságok, ellentmondások rendezésére.

A vissza nem térítendő támogatás csak a Kedvezményezett Támogatói Okiratban megjelölt bankszámlájára folyósítható! A folyósítás az elszámolás hiánytalan benyújtását követően 30 munkanapon belül megtörténik.

A pályázat a támogatás folyósítását követően pénzügyi lezárásra kerül. A pályázat teljes zárására a fenntartási időszak lejárta után kerülhet sor.

14. Kifogás

Pályázati úton biztosított költségvetési támogatás esetén a támogatás igénylője, vagy a Kedvezményezett a fejezetet irányító szerv vezetőjénél az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltak szerint kifogást nyújthat be, ha a pályázati eljárásra, a támogatási döntés meghozatalára, a Támogatói Okirat kiadására, a támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás véleménye szerint jogszabálysértő.

FIGYELEM! A kifogás benyújtására a kifogásolt intézkedéshez vagy mulasztáshoz kapcsolódóan megállapított határidőn belül, ennek hiányában az arról való tudomásszerzéstől számított 10 (tíz) napon belül (szubjektív), de legkésőbb annak bekövetkezésétől számított **30 (harminc) napon belül (objektív), írásban van lehetőség.** A kifogás benyújtására nyitva álló objektív határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.

A kifogás minimális tartalmi elemei:

- a kifogást tevő Pályázó/Kedvezményezett neve, lakóhelye;
- a kifogással érintett pályázat vagy Támogatói Okirat azonosításához szükséges adatok;

- a kifogásolt intézkedés vagy mulasztás meghatározása;
- a kifogás alapjául szolgáló tényeket és a kifogásolt vagy elmaradt intézkedéssel megsértett jogszabályi rendelkezés pontos megjelölése.

Érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül a kifogás, amennyiben:

- azt határidőn túl terjesztették elő;
- azt nem az arra jogosult terjeszti elő;
- az a korábbival azonos tartalmú;
- a kifogás nem tartalmazza a minimális tartalmi elemek valamelyikét;
- a kifogás benyújtásának nincs helye;
- azt a korábbi kifogás tárgyában hozott döntéssel szemben nyújtották be.

A kifogás tárgyában hozott döntés ellen további kifogás előterjesztésének, vagy más jogorvoslat igénybevételeének nincs helye.

15. Tájékoztató a helyszíni ellenőrzésekről

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 100. §-a értelmében az NFM, az általa meghatalmazott szervek, illetve a külön jogszabályban feljogosított szervek jogosultak helyszíni és dokumentumok alapján történő ellenőrzés lefolytatására.

A pályázat benyújtását követően rendkívüli és utólagos ellenőrzésre kerülhet sor. A pályázat benyújtását követően rendkívüli ellenőrzésre a döntés-előkészítés szakaszában, a döntés meghozatala előtt, a Támogatói Okirat megküldését követően, az elszámolás előtt, valamint az elszámolást követően, a 3 éves fenntartási időszakban bármikor sor kerülhet.

Rendkívüli ellenőrzés

Rendkívüli ellenőrzésre bármikor sor kerülhet. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- a pályázatban lévő információk helyállósága;
- a kivitelezés megkezdésének időpontja;
- a kivitelezés időbeli megvalósulása;
- a megvalósulás ütemezése;
- a beruházás tartalmának a pályázatban foglaltak szerint történő megvalósulása;
- a beruházás megalapozottsága;
- a beépített termékek, berendezések műszaki megfelelősége;
- a megvalósult beruházás műszaki tartalma;
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

Utólagos ellenőrzés

Utólagos ellenőrzésre az elszámolást követően, a 3 éves fenntartási időszakban kerülhet sor. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- a pályázatban lévő információk helyállósága;
- az eredmények alakulása;
- a beépített termékek, berendezések műszaki megfelelősége;

- a megvalósult beruházás műszaki tartalma;
- a fentiek megfelelése a pályázatban foglaltaknak;
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

A rendkívüli és utólagos helyszíni ellenőrzés elsődleges feladata a Támogatói Okirat teljesítésének, a források rendeltetésszerű és a Támogatói Okiratnak megfelelő felhasználásának ellenőrzése, a megvalósulás igazolása. A helyszíni ellenőrzés során sor kerül a kivitelezés állapotának, illetve az ahhoz kapcsolódó teljes dokumentációnak, így:

- a kivitelezői és egyéb szerződések,
- a számlák, és azok kifizetését igazoló dokumentumok, valamint
- a beruházáshoz kapcsolódó egyéb dokumentumok vizsgálatára.

A helyszíni ellenőrzések pontos és szabályszerű lefolytatásának elősegítése érdekében megfelelő figyelmet kell fordítani a kivitelezés végrehajtása során keletkező dokumentumok elkülönített és naprakész nyilvántartására. Amennyiben a Pályázó/Kedvezményezett az ellenőrzéseket akadályozza, illetőleg az ellenőrzéshez szükséges tájékoztatást nem adja meg, vagy ha az ellenőrzést végző a pályázat céljának nem megfelelő helyzetet tár fel, úgy a pályázat elutasítható, illetve az odaítélt vissza nem térítendő támogatás visszavonható.

16. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje

A Kedvezményezett vállalja, hogy a megvalósítást követő évtől kezdődően **3 éven keresztül az adatszolgáltatási kötelezettség alatt évente egy alkalommal**, a monitoring adatlapot - az éves energiafogyasztási adatokat - szolgáltató számára a Támogatói Okiratban rögzítettek szerint, a széndioxid-kibocsátás csökkenésének és az energia-megtakarítás megvalósulásának ellenőrzésére.

Ha a fogyasztási adatok túlzottak, helyszíni ellenőrzés rendelhető el, amely esetben szakértők ellenőrzik, hogy a pályázatban foglalt műszaki tartalom megvalósult-e/megfelelő állapotban van jelen.

17. Fenntartási időszak

A támogatásból megvalósuló beruházás fenntartását a pályázatban megjelölt címen 3 évig köteles a Pályázó biztosítani. Fenntartási időszak kezdete: a beruházás befejezése, a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv aláírásának napja.

18. Vonatkozó jogszabályok, és közjogi szabályozó eszközök indikatív listája

Törvények

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2000. évi C. törvény a számvitelről

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2012. évi CCXVII. törvény az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről

A monitoring és fenntartási időszak alatt bekövetkező, a fogyasztást befolyásoló változásokat (pl.: alapterület bővítés) a monitoring adatlapon jelezni szükséges.

Kormányrendeletek és Kormányhatározatok

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról

191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről

259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról

368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről

275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól

2078/2008. (VI. 30.) Korm. határozat az épületek energetikai jellemzőinek javítását célzó kormányzati intézkedésekről

Miniszteri rendeletek, utasítások

26/2015. (VII. 28.) NFM utasítás a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezet egyes fejezeti és központi kezelésű előirányzatainak felhasználásáról

7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

19. Fogalomjegyzék

Felújítás (OTÉK): meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságának, valamint üzembiztonságának megtartása érdekében végzett az építmény térfogatát nem növelő építési tevékenység.

Korszerűsítés (OTÉK): meglévő építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység, helyiség rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmasságának javítása, használati értékének, teljesítőképességének, üzembiztonságának növelése érdekében végzett építési tevékenység.

Köztartozás: az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. §-ának 20. pontjában meghatározott, az államháztartás alrendszereinek költségvetéseiből ellátandó feladatok fedezetére előírt fizetési kötelezettség, amelynek megállapítása, ellenőrzése, behajtása bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, valamint a köztisztviselő működésének fedezetére törvényben előírt fizetési kötelezettség, feltéve, hogy azt önkéntesen az esedékességkor nem teljesítették. Köztartozás az is, ha az államháztartás alrendszereinek költségvetése terhére jogosulatlanul igénybe vett vagy rendeltetésétől eltérően felhasznált támogatás és járulékaik megfizetését az arra hatáskörrel rendelkező szerv elrendeli, és azt a kötelezett az előírt határidőig nem teljesíti. Az állami adóhatóság a támogatás visszafizetéséről rendelkező szerv megkeresésére a költségvetési támogatás visszatartási jogát e tartozások tekintetében is gyakorolja.

1. sz. melléklet

MEGHATALMAZÁS MINTA

FIGYELEM! Egy meghatalmazott személy több pályázatot is benyújthat, azonban pályázonként külön-külön megfelelő meghatalmazással kell rendelkeznie, melyet a pályázatok benyújtása során kötelezően csatolni szükséges.

2. sz. melléklet

TULAJDONOSI/HASZONÉLVEZŐI HOZZÁJÁRULÁS MINTA

Amennyiben a beruházással érintett családi ház több magánszemély tulajdonában áll, vagy hasznélvezeti joggal terhelt, akkor a 2. számú melléklet szerinti hozzájárulást tulajdonosonként/hasznélvezőnként külön-külön kell kiállítani a pályázó személy részére.

FIGYELEM! Amennyiben a tulajdonostársak között kiskorú vagy cselekvőképtelen személy is van, a Pályázati Útmutató 2. sz. mellékletét képező Tulajdonosi/hasznélvezői hozzájárulást az arra jogosult képviselőnek kell aláírnia.

3. sz. melléklet

**VÁLLALKOZÓI / KIVITELEZŐI (FELTÉTELES) SZERZŐDÉS
KÖTELEZŐ TARTALMI ELEMEI**

A kivitelezésre több vállalkozóval/kivitelezővel lehet szerződést kötni. Valamennyi szerződés benyújtása szükséges a kivitelezők által aláírt árajánlatokkal.

4. sz. melléklet

**VÁLLALKOZÓI/KIVITELEZŐI KÖLTSÉGVETÉS
MINTA**

A pályázathoz benyújtandó ajánlati összesítő a beruházáshoz tartozó valamennyi anyag- (a pályázó által megvásárolandó anyagok árai is) és munkadíj, valamint szakértői költségek szerepelnie kell.

A 4. számú melléklet szerinti tételes vállalkozói/kivitelezői költségvetés releváns kitöltött és kinyomtatott oldalait az adott munkanemet vállaló kivitelezővel aláíratva kell szkennelve csatolni a pályázathoz a kapcsolódó vállalkozói/kivitelezői (feltételes) szerződés mellékleteként.

Valamennyi kivitelezőnek kizárólag az általa végzett munkákat tartalmazóan szükséges kitöltenie a 4. számú mellékletet. Több kivitelező esetén a 4. számú melléklet „árajánlati összesítő” oldalának megfelelő kitöltése érdekében a pályázónak szükséges összevetnie a kivitelezők által adott árajánlatokat, majd aláírtan beszkenneelve csatolnia a pályázathoz.

A szakértői költségek esetében elegendő a várható (becsült) költséget feltüntetni, kivéve az energetikai szakértő költsége, amely már a beadáskor pontosan ismert.

Felhívjuk figyelmét, hogy a gyártók által kiállított teljesítménynyilatkozatok benyújtása sem a pályázat beadása, sem pedig az elszámolás során nem szükséges. A beépített termékek megfelelőségéről minden

<p>5. sz. melléklet</p> <p>MEGÚJULÓ ENERGIÁT HASZNOSÍTÓ RENDSZEREKRE VONATKOZÓ MŰSZAKI ELŐÍRÁSOK</p> <p>6. sz. melléklet</p> <p>TÁMOGATÓI OKIRAT MINTA</p>	<p>esetben a kivitelezőnek szükséges nyilatkoznia a gyártók által kiállított teljesítménynyilatkozatok alapján. Az anyag számlák esetében a vásárlás időpontja nem előzheti meg a pályázat benyújtását.</p>
---	---

Otthon Melege Program – Gyakran Ismételt Kérdések

Kivonat

Az Otthon Melege Program által nyújtott vissza nem térítendő támogatás egyéb támogatásokkal történő együttes felhasználása

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program keretében 2017. február 24-én meghirdetett, „Lakóépületek energiahatékonyságának és megújuló energia felhasználásának növelését célzó hitel” elnevezésű uniós forrású¹ hitelprogramok (azonosító jelek: GINOP-8.4.1/A-17 és VEKOP-5.2.1-17; a továbbiakban: Hitelprogramok) keretében lakóépületek hőszigeteléséhez, fűtési rendszereinek korszerűsítéséhez, nyílászáró szerkezetek cseréjéhez, világítási rendszerek energiatakarékos átalakításához, továbbá megújuló energiát hasznosító rendszerek (napelem, napkollektor, biomassza kazán, hőszivattyú) telepítéséhez az MFB Pontok valamelyikén kölcsön (a továbbiakban: Kölcsön) igényelhető. A Kölcsön kamata 0%.²

A beruházások megvalósításához Kölcsön igénybevételére akkor van lehetőség, ha a pályázó (hiteligénylő) és a megvalósítandó beruházás megfelel a Hitelprogramok Termékleírásában és Eljárási Rendjében foglalt feltételeknek.

Egy adott projekten belül a Kölcsön és az Otthon Melege Program (OMP) által nyújtott vissza nem térítendő támogatás egyidejű felhasználására is van lehetőség. A két program azonban elkülönül egymástól: a hitelkérelmet és az OMP-re vonatkozó pályázatot külön-külön kell benyújtani. A két támogatás együttes igénybevételéhez kapcsolódó ügyintézés és előírások megismerése az igénylő feladata és felelőssége.

A számlák elszámolása egy példán levezetve a következőképpen történik.

Beruházás költségösszetétele:

- a) az elszámolható összköltség min. 10%-a (a Kölcsön Saját Forrása);
- b) 40% OMP támogatás;
- c) 50% Kölcsön.

Az adott beruházás költségösszetételét mind a Hitelprogramok Hitelkérelmi nyomtatványában³, mind az OMP elszámolás benyújtása során jelezni szükséges.

A Hitelprogramok pénzügyi forrása az Európai Regionális Fejlesztési Alap. A Hitelprogramokról bővebben itt olvashat: <https://www.mfbpont.hu/lakossagi-hiteltermekek>.

Az OMP támogatást a Hitelkérelmi nyomtatvány forrásösszetételei táblájában („A projekt finanszírozási forrásainak összetétele”) „az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás” sorban kell feltüntetni.

1. lépés – Kérelmek benyújtása

1. OMP támogatási igény benyújtása az NFM felé;
2. hitelkérelem benyújtása az MFB pontok valamelyikén.

2. lépés – Kérelmek feldolgozása

Az OMP támogatási igény benyújtásától számított 150 napon belül a nemzeti fejlesztési miniszter dönt az előterjesztett pályázatok támogathatóságáról. Támogatásban részesülő kérelem esetén elektronikusan aláírt Támogatói Okirat kerül kiállításra, mely dokumentum a döntési értesítővel egyidejűleg kerül elektronikus úton megküldésre.

A hitelkérelem formai ellenőrzése annak benyújtásától számított legfeljebb 20 naptári napon belül megtörténik. A tartalmi ellenőrzés és a hitelbírálat elvégzésének, valamint a döntés meghozatalának határideje a hitelkérelem befogadásáról szóló értesítés dátumától számított legfeljebb 60 naptári nap. A kölcsönszerződés a kölcsönnyújtásra vonatkozó jóváhagyó döntés meghozatalától számított 90 napon belül köthető meg.

3. lépés – Beruházás megvalósítása

Az OMP támogatási igény, valamint a hitelkérelem benyújtását megelőzően a beruházás fizikai megvalósításához kapcsolódóan kiállított számlák elszámolására nincsen lehetőség.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Hitelprogramok keretében a hitelkérelem benyújtásának napját megelőzően megkezdett projekt is finanszírozható azzal, hogy a hitelkérelem benyújtásánál korábban kiállított számla csak a projekt-előkészítési tevékenységekkel kapcsolatban fogadható el a Hitelprogramok eljárási rendjében szereplő feltételek teljesítése esetén.

4. lépés – Kölcsön igénybevétele

A Kölcsönből – a többi folyósítási feltétel teljesülését követően – abban az esetben igényelhető kifizetés, ha a Végső Kedvezményezett igazolta az elszámolható költségek min. 10%-ának kifizetését (ez a Kölcsön Saját Forrása), valamint az OMP támogatás előfinanszírozását (a Hitelprogramok keretében ez „az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás” részét képezi, ami a Kölcsön Saját Forrásával együtt a Kölcsön Öneje).

A Hitelprogramok keretében a Végső Kedvezményezett kizárólag szállító és utófinanszírozás formájában igényelhet lehívást az MFB Pontok közreműködésével. A folyósítás utófinanszírozás esetén a Végső Kedvezményezett számlájára történik.

Felhívjuk a Végső Kedvezményezettek figyelmét arra, hogy a hitel keretében a számlák utófinanszírozásban történő elszámolására – a számlák egy csomagban történő benyújtásával – legfeljebb két alkalommal van lehetőség, legfeljebb összesen a Kölcsön 50%-ának erejéig.

A Kölcsön igénybevétele során az MFB Ponton leadott eredeti számlák az MFB Pont által záradékolásra kerülnek, amely igazolja, hogy a számla összegéből mennyi került a Saját Forrás, és mennyi a Kölcsön terhére elszámolásra. Az OMP Végső Kedvezményezett által történő előfinanszírozását jelentő rész (azaz a – fentieknek megfelelően – a Hitelprogramok keretében „az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatás”) vonatkozásában a számla nem kerül záradékolásra.

5. lépés – OMP támogatás igénybevétele

Az OMP támogatás igényléséhez annak igazolása is szükséges, hogy az elszámolható költségeknek az OMP egyes kiírásaiban meghatározott része már kifizetésre került.

Az OMP pénzügyi elszámolást elektronikus úton szükséges benyújtani a záradékokkal ellátott számlák egyidejű csatolásával. Az elszámolni kívánt eredeti számlákon az OMP támogatáshoz kapcsolódó záradékot a kedvezményezettnek szükséges elhelyeznie.

A benyújtandó számlákon szereplő záradékok tehát:

1. a Kölcsön Saját Forrásának felhasználását igazoló MFB Pont záradéka;
2. a Kölcsön folyósítását igazoló MFB Pont záradéka;
3. Kedvezményezetti OMP záradék.

FONTOS!

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a Végső Kedvezményezett ugyanazon projekt megvalósítása során mind az OMP keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatást, mind a Hitelprogramok keretében nyújtott Kölcsönt teljes körűen fel kívánja használni, a fent leírtak alapján

- az OMP keretében nyújtott támogatás kifizetését csak azt követően igényelje, hogy a közreműködő MFB Ponthoz elszámolás céljából már az összes számlát benyújtotta (azaz az OMP keretében csak egyszer igényeljen elszámolást);
- a Végső Kedvezményezett az OMP miatt a számlákat csak az MFB Ponthoz történő benyújtást követően lássa el záradékkal;

Arra kérjük az igénylőket, hogy az együttes felhasználás érdekében a Gyakran Ismételt Kérdések jelen kiegészítését alaposan tanulmányozza át.

A fentiek figyelmen kívül hagyása esetén előfordulhat, hogy a Végső Kedvezményezettnek nem lesz lehetősége a két program által a részére biztosított támogatás (kölcsön) teljes körű igénybe vételére.

A két támogatás együttes igénybeviteléhez kapcsolódó ügyintézők és előírások megismerése az igénylő feladata és felelőssége.